

สรุปผลการพัฒนาความรู้ เรื่อง **AI GOVERNANCE** & **ETHICS**

ดร.ศักดิ์ เสกขุนทด

ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิด้าน Digital Transformation
สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(สวธอ.)

ผ่านระบบออนไลน์ TDGA - Learning

AI GOVERNANCE & ETHICS : หลักการจรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และจรรยาบรรณในการประยุกต์ใช้ AI

หลักจริยธรรม AI คือ

หลักการในการออกแบบ พัฒนา และกำกับดูแล AI ให้มีพฤติกรรมหรือผลลัพธ์จากการทำงาน สอดคล้องตามหลักการจริยธรรม หรือหลักการอันดีที่พึงปฏิบัติ ตามบริบทที่นำ AI ไปประยุกต์ใช้

หลักจริยธรรมสากล AI ของ OECD

OECD องค์การเพื่อความร่วมมือและการ พัฒนาทางเศรษฐกิจ เป็นองค์การระหว่าง ประเทศ ที่ส่งเสริมด้านนโยบายและ เสรีภาพทางเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มที่พัฒนาแล้ว ในปี 2019 ได้ประกาศหลักการจริยธรรมพื้นฐานที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาด้าน AI ดังนี้

- 1) การเติบโตอย่างครอบคลุม การพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดี
- 2) เคารพหลักสิทธิมนุษยชน ค่านิยมประชาธิปไตย และความเป็นส่วนตัว
- 3) ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมเกี่ยวกับระบบ AI
- 4) ระบบ AI ต้องมีความมั่นคงและปลอดภัย บริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
- 5) องค์การและบุคคลที่พัฒนาปรับใช้หรือดำเนินการระบบ AI ต้องรับผิดชอบ ต่อการทำงานของระบบนั้น

หลักจริยธรรม AI ของประเทศไทย หลักสำคัญที่คำนึงถึง ดังนี้

1. ความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. ความสอดคล้องกับกฎหมาย จริยธรรมและมาตรฐานสากล
3. ความโปร่งใสและการระมัดระวังการรับผิดชอบ
4. ความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว
5. ความเท่าเทียม หลากหลาย ครอบคลุม และเป็นธรรม
6. ความน่าเชื่อถือ

สรุปผลการพัฒนาความรู้ เรื่อง AI GOVERNANCE & ETHICS

หลักการนำ AI ไปใช้อย่างรับผิดชอบ (Responsible AI Principles)

1. เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance with existing laws)
2. มุ่งเน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Human-centric focus)
3. มีเป้าหมายที่ชัดเจน (Clear purpose)
4. เคารพต่อความปลอดภัย (Respect for safety)
5. เคารพต่อความเป็นอิสระของมนุษย์ (Respect for human autonomy)
6. ปกป้องความเป็นส่วนตัว (Privacy protection)
7. เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Respect for human dignity)
8. ความโปร่งใสของข้อมูล (Data transparency)
9. สามารถตรวจสอบได้ (Auditability)
10. ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Security)

ธรรมาภิบาลในการประยุกต์ใช้ AI (AI Governance)

กรอบความคิดเพื่อนำ AI ไปใช้
อย่างปลอดภัยและมีจริยธรรมด้วย
หลักการกำกับดูแลการปฏิบัติงานใน
ทุกกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการ
ประยุกต์ใช้ AI โดยจัดให้มีมาตรการ
ในการกำกับดูแลผ่านการกำหนด
นโยบาย ขั้นตอนปฏิบัติ และเครื่องมือ
ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการ
ประยุกต์ใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ ได้แก่

1. บรรลุเป้าหมายที่กำหนด (Achieve Business Objectives)
2. ความสอดคล้องตามหลักการจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics Principles)
3. ความสอดคล้องตามกฎหมายและข้อกำหนด (Compliance)
4. ควบคุมความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์กร และสังคม (Risk Control)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ลดความเสี่ยงทางกฎหมาย: ป้องกันการละเมิดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (เช่น PDPA หรือ GDPR) และกฎหมาย AI ที่กำลังจะออกมาในอนาคต
2. ป้องกันการละเมิดสิทธิ : ลดโอกาสที่ AI จะตัดสินใจอย่างลำเอียง (Bias) หรือเลือกปฏิบัติ ซึ่งอาจนำไปสู่การฟ้องร้องทางแพ่งและอาญา
3. ความรับผิดชอบที่ชัดเจน (Accountability) : เมื่อเกิดข้อผิดพลาด ระบบธรรมาภิบาล จะระบุได้ว่าใครคือผู้รับผิดชอบและมีขั้นตอนการแก้ไขอย่างไร

จัดทำโดย..นางพัชรนันท์ พวงศิลป์
ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
กลุ่มงานจริยธรรม กองการเจ้าหน้าที่
กุมภาพันธ์ 2569